

[Holstein.]

Gang paa Gang —, den formildende Omstændighed, at den kunde paaberaabe sig Overtaskelsesmomentet, Panikken, Ængstelsen for, hvorledes det skulde gaa med Borgernes Penge. Om noget saadant er der jo aldeles ikke Tale her. Her var god Tid, her var Fred og Ro. Det drejede sig ikke om Tab af Borgernes Penge, hvis man gik den ene eller den anden Vej, men det drejede sig kun for Ministeriet om, at de ikke skulde ødes mere end i rimeligt Omfang.

Men jeg konstaterer, at den højtærede Handelsminister og det ærede Medlem Hr. Slesbager vil fastholde — og jeg ønsker at præcisere det, saa Befolkningen og den offentlige Mening ikke tager fejl —, at det er fuldt berettiget og tilbørligt, at den højtærede forrige Handelsminister har udbetalt disse Honorarer uden at spørge Finansudvalget. Endvidere konstaterer jeg, at den højtærede Handelsminister og det ærede Medlem Hr. Slesbager finder det rimeligt, billigt, honnet, fair, gentlemanlike, at Nationalbankens Direktør oppebærer det Honorar, han har oppebaaret som Nationalbankens Tillidsmand i det Tomandsudvalg, der skulde udarbejde en Nyordning for Landmandsbanken — oppebærer dette Honorar af den insolvente Bank, det vil sige af Skatteborgernes Penge —, Nationalbankens Direktør, Direktøren for den største og betydningsfuldeste Bank her i Landet! Det finder de højtærede Ministre i sin Orden.

Endvidere konstaterer jeg, at de højtærede Ministre finder det i sin Orden, at Tremandsudvalgets Medlemmer i Tiden fra Juli 1927 til Foraaret 1928 har oppebaaret de Kæmpehonorarer, de har, endskønt det kan vidnefast godtgøres, at Medlemmerne af dette Udvalg i Tiden fra Juli 1927 til Foraaret 1928 intet andet havde at gøre end en Gang om Ugen at gaa op i Landmandsbanken og se efter i Bankraadets Protokol, hvad der var foregaaet — og det kunde Tomandsudvalget i øvrigt ogsaa. Og Landmandsbankens Raad havde jo Statens Tillidsmænd i sin Midte, vi havde Bankspektion o. s. v., saa alt det havde man ikke i den Periode behøvet et Tremandsudvalg til.

Og samtidig med, at de højtærede Ministre finder dette i sin Orden, har man fra Venstres Regerings Side under og efter de forskellige Landmandsbanks-Rekonstruktioner — for det er jo et Spareministerium og et Nedskæringsministerium, som er meget øm om Borgernes Penge i øvrigt — fundet,

at man af Hensyn til Borgerne og Borgernes Penge maatte afskedige et stort Antal af Landmandsbankens gamle, højt fortjente Funktionærer, som har viet Banken deres Livs bedste Kræfter, afskedige dem med Kone og Børn paa graat Papir uden Pension, og endvidere nedsætte en stor Del af de fremdeles opretholdt Funktionærers Lønninger i en saadan Grad, at det nærmer sig til Sultelønninger.

Alt dette — det konstaterer jeg overfor Offentligheden — finder den højtærede Handelsminister og det ærede Medlem Hr. Slesbager stemmende med Ret og Billighed og med Honnethedens Krav til Mænd i ansvarsfulde Stillinger.

Jeg tror, at blot den Omstændighed, at denne Sag er blevet draget frem her i Rigsdagen og det er blevet konstateret, hvorledes de højtærede Nedskærings- og Spareministre ser paa dette Spørgsmaal, er af den allerstørste Betydning til Orientering for den offentlige Mening. Og jeg maa maaske, for at den offentlige Mening ikke skal blive vildledt, og for at ingen skal tage fejl, yderligere konstatere, at efter alle de Udtalelser, der er faldet her i Salen fra de forskellige Ordførere, befinder de højtærede Ministre sig med deres Opfattelse i flagrant Modstrid med det alt overvejende Flertal af dette høje Ting.

Det er de Resultater, som er opnaaet af denne Debat. Jeg tillægger dem overordentlig stor Betydning og vil blot gerne for mit eget Vedkommende, inden jeg slutter, have Lov til at tilføje, at de Anker, jeg her har fremsat mod højtstaaende Embedsmænd, ikke med nogen Føje fra nogen Side kan opfattes som Udslag hverken af Smaalighed eller af Forfølgelseslyst overfor de paagældende. For hver Gang vi i denne Sal har haft Spørgsmaal om Tjenestemændenes Aflønning og Tjenestemændenes Retsstilling til Behandling, har jeg taget Tjenestemændene og ikke mindst Embedsstanden i Forsvar overfor de Overgreb og Vilkaarligheder, der blev begaaet fra de skiftende Venstregeringers Side, naar Venstres Finansministre var i Nød.

Ingen forstaaer bedre end jeg Værdien af intellektuelt Kvalitetsarbejde i den danske Administration; jeg ved, hvad det er værd, og jeg beklager, at det i Almindelighed ikke lønnes, som det fortjener. Men jeg ved ogsaa, at for saa vidt angaar de Honorarer, som er oppebaaret i den Periode og under de Forhold, jeg her har omtalt, drejer det sig ikke om intellektuelt Kvalitetsarbejde, der tilnærmelsesvis staaer i Forhold til Honorarernes Størrelse.